

บทที่ 1

บทนำ



การศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างความเจริญ ให้แก่ สังคม และประเทศชาติ เพราะการศึกษาช่วยส่งเสริมพฤติกรรมมนุษย์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้มีความเจริญงอกงาม ทำให้มนุษย์ สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน (แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535) ในการจัดการศึกษาระดับต่าง ๆ นั้น หลักสูตรนับว่ามีความสำคัญยิ่ง ทั้งนี้เพราะว่าหลักสูตรเป็นแผนแม่บทในการกำหนดขอบข่ายความรู้ ความสามารถ และมวลประสบการณ์ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาแก่เยาวชนของชาติ ในการจัดการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมให้กับผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นนั้น ผู้จัดการศึกษาจำเป็นต้องทราบถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะในด้านต่าง ๆ

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียน 3 ด้าน คือ ด้านสติปัญญา พัฒนาความเจริญงอกงาม เพื่อเป็นพื้นฐานในการรับความรู้ต่อไปไม่หยุดยั้ง และสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ ด้านลักษณะนิสัยพัฒนาให้เป็นพลเมืองดีของชาติและสังคม และด้านคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ ให้ประสบผลสำเร็จซึ่งการพัฒนาดังกล่าวเป็นการพัฒนาทักษะพื้นฐานของการดำรงชีวิต(วิชาการกรม, 2533) ซึ่งนับว่าเป็นหลักสูตรที่สามารถสนองความต้องการของผู้เรียน และสังคมได้ดี นอกจากนี้จะมีหลักสูตรที่ดีแล้ว ผู้ที่นำหลักสูตรไปใช้คือครูนับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะหลักสูตรจะไม่สัมฤทธิ์ผล ถ้าปราศจากการสอนทางครู ครูยังเป็นตัวจักรสำคัญที่สุดในการนำหลักสูตรไปใช้ รวมถึงการเลือกวิธีการการที่เหมาะสม ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า คุณภาพของการศึกษาย่อมขึ้นอยู่กับตัวครูโดยตรง (สุมิตร คุณานุกร, 2518)

ครูนับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในกระบวนการสอนเพราะจะเป็นผู้พัฒนาองค์ประกอบอื่น ๆ และเป็นผู้มีปฏิสัมพันธ์กับเด็กโดยตรงเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาขีดความสามารถของตนเองได้เต็มศักยภาพ (อัปสร มีสิงห์, 2534) ครูจะต้องเป็นผู้พยายามคิดค้นวิธีการต่างๆ ในการสอนให้เกิดผลและประเมิณผลเพื่อปรับปรุงตนเองอยู่ตลอดเวลา (สวัสดี สุวรรณอักษร, 2527)

รุ่ง แก้วแดง (2540) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในยุคปัจจุบันว่ามีหน้าที่กระตุ้นยั่วยุ ให้ผู้เรียน ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ซึ่งครูจะต้องมีคุณสมบัติเฉพาะ มีความสามารถสูง สามารถจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย เพื่อให้รู้เท่าทันกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก ในกระบวนการเรียนการสอนต้องยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และจัดประสบการณ์การเรียนการสอนให้สอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพได้อย่างเต็มที่ ซึ่งการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา เป็นระดับการศึกษาที่เชื่อมต่อระหว่างประถมศึกษาและอุดมศึกษา จึงนับว่ามีความสำคัญยิ่งต่อการสร้างมาตรฐานการศึกษา และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นช่วงวัยรุ่น เป็นวัยที่มีความเชื่อ ความศรัทธายึดมั่นในสิ่งที่ได้รับรู้ ปลุกฝังความคิดความเชื่อเหล่านี้ จะพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (กรมวิชาการ 2534)

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กำหนดให้การเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดเน้นของหลักสูตร คือการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ สนองความต้องการของท้องถิ่น และเลือกเรียนตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล โดยบรรจุวิชาศิลปศึกษาเป็นวิชาบังคับ ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ในกลุ่มพัฒนาบุคลิกภาพ ซึ่งกรมวิชาการ (2535) ได้ระบุจุดประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานทางด้านศิลปะ
2. เพื่อให้เห็นคุณค่าของศิลปะ มีความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมไทย และรู้จักรักษาเพื่อเป็นมรดกสืบไป
3. เพื่อให้สามารถใช้ศิลปะพัฒนาจิตใจ บุคลิกภาพและรสนิยม
4. เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานศิลปะได้ตามความสามารถความถนัดและความสนใจของตนเอง

วิชาศิลปศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจะมีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองทั้งทางด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยมุ่งเน้นการสร้างแบบพฤติกรรมให้มีบุคลิกภาพที่ดีงาม มีคุณธรรม มีสุนทรียภาพและมีอุปนิสัยที่พึงประสงค์ (ศูนย์พัฒนาหลักสูตร 2526) การจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษาจึงมีความสำคัญมาก โดยเฉพาะผู้เรียนจัดอยู่ในระยะของวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน ทั้งทางด้านร่าง

กายและความรู้สึกนึกคิด เป็นระยะพัฒนาของชีวิตที่จากเด็กเริ่มต้นเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งอยู่ในระยะของเด็กวัยมัธยมศึกษาตอนต้น (ชลอ พงษ์สามารถ, 2526) ดังนั้นในการเรียนการสอนครูควรนึกถึงลักษณะธรรมชาติของวัยเด็ก ควรต้องมีความละเอียดอ่อน และให้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ในการสอนศิลปศึกษาในระดับนี้ เป็นการปูพื้นฐานในเรื่องสุนทรีย์ และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจศึกษาต่อ และเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ (โกวิท ประวาลพุกษ์, 2534) โดยครูจะต้องมีการเตรียมแผนการสอนล่วงหน้าเป็นอย่างดี ครูผู้สอนต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ทางด้านศิลปะโดยตรง และต้องเป็นผู้ที่รอบรู้ทันต่อเหตุการณ์ รู้จักค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อให้ทันสมัยเสมอ รวมทั้งต้องการศึกษาทางจิตวิทยาพัฒนาการของเด็กวัยรุ่นโดยเฉพาะเพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนด้วย (ชลอ พงษ์สามารถ 2526) นอกจากนั้นครูศิลปศึกษาจะต้องเป็นผู้ใช้เทคนิคและวิธีการเพื่อจะจัดประสบการณ์ทางศิลปะให้แก่ผู้เรียน ซึ่งมีผลทำให้ผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม 3 ด้านด้วยกันคือ ความรู้ความคิด ทักษะ และเจตคติ ทั้งนี้ควรจะต้องคล้องกับระบบความเป็นไปของสังคม (วินัย โสมดี 2523) ครูศิลปะจึงเป็นบุคคลสำคัญยิ่งที่จะทำให้กระบวนการเรียนศิลปศึกษาเป็นไปด้วยดี เพื่อให้สอดคล้องกับปรัชญา และจุดมุ่งหมายของวิชาศิลปศึกษา กล่าวคือ การพัฒนาศิลปะนิสัยให้กับผู้เรียน ซึ่งเป็นการพัฒนาความมีศักดิ์ศรีของมนุษย์ให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีจิตใจที่งดงาม มีสุนทรีย์ภาพมีเมตตา ส่งเสริมและยกระดับคุณธรรมของตนให้สูงขึ้น

วิชาศิลปศึกษามีบทบาทเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างชัดเจน ถ้าเราสามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามปรัชญาและจุดมุ่งหมายของวิชาศิลปศึกษาที่ได้กำหนดไว้ แต่ในสภาพเป็นจริงการจัดการเรียนการสอนมีตัวแปรหลายด้านที่ทำให้การเรียนการสอนศิลปศึกษาไม่เป็นไปตามความคาดหวัง ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ ( 2534 ) ได้จัดการประเมินผลการใช้หลักสูตรวิชาศิลปศึกษา ว่ามีปัญหาอยู่ที่ครูและการจัดการเรียนการสอน ( วิชัย วงษ์ใหญ่ , 2528 ) ทำให้มองเห็นว่าครูศิลปศึกษาเป็นจุดสำคัญจุดหนึ่งที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย กล่าวโดยสรุปคือ ครูต้องเป็นผู้ที่ตื่นตัว คอยแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ รวมทั้งนำความรู้ไปปรับปรุงการเรียนการสอนให้น่าสนใจ ให้ทันสมัยให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของหลักสูตร เทคโนโลยีใหม่ๆ และการเปลี่ยนแปลงของความรู้ ประสบการณ์ วิธีสอน โดยการสอนต้องยึดเด็กเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมและส่งเสริมความองกามให้แก่เด็กในทุกๆด้าน ครูจะต้องรู้จักเลือกวิธีสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหา รวมทั้งมีขั้นตอนการสอนที่ดี ในการเตรียมการสอน การสอน และการประเมินผล ซึ่งในการสอนจะประสบความ

สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพได้ต้องอาศัยการวางแผน หรือการเตรียมการสอนที่ดี แต่การสอนศิลปะที่ผ่านมายังประสบความสำเร็จเท่าที่ควร สาเหตุเพราะครูศิลปะส่วนมากขาดในเรื่องการเตรียมการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัครพล เดชะพกุล (2538) ที่ว่าครูศิลปะศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 75 สอนมากกว่า 11 ปี จึงไม่ค่อยสนใจที่จะทำบันทึกการสอนหรือเตรียมการสอน ซึ่งนอกจากนี้ในด้านการสอนก็ยังพบว่าครูไม่เปลี่ยนพฤติกรรมการสอน ยังคงยึดตัวครูเป็นศูนย์กลางซึ่งสอดคล้องกับ สุระ ดามาพงษ์ (2535) และ ยุทธศักดิ์ ฮกแสน (2535) ที่กล่าวว่า การสอนศิลปะกับชีวิตโดยทั่วไปพบว่าครูยังไม่เปลี่ยนพฤติกรรมการสอน ครูจะเป็นผู้ดำเนินการสอน นักเรียนจึงไม่มีโอกาสตัดสินใจด้วยตนเองและจากงานวิจัยของสมาน บุญล้น (2524) พบว่าครูยังคงใช้วิธีการสอนแบบบรรยายมากที่สุด อาจเป็นเพราะเนื้อหาหามีมาก การบรรยายจึงทำให้อธิบายเนื้อหาได้ครบถ้วนในเวลาสั้นกว่าการใช้วิธีอื่น และอีกประการหนึ่งคือครูไม่เข้าใจลักษณะการสอนแบบต่างๆ อย่างเพียงพอ จึงไม่สามารถนำวิธีสอนต่างๆ มาใช้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับต่อต้าน ธาวีเกษ (2537) พบว่าครูศิลปะศึกษามีปัญหาในเรื่องวิธีการสอนโดยเน้นทักษะกระบวนการเพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้จริง เพื่อให้นำไปใช้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และเพื่อให้ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น รวมถึงการสอนตามขั้นตอนของทักษะกระบวนการทั้ง 9 ขั้น นอกจากนี้ผลงานวิจัยของ สังคม ทองมี (2534) พบว่าครูขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการวัดและประเมินผล และเนื้อหาวิชามาก ไม่สามารถประเมินผลให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ครูไม่เข้าใจทักษะกระบวนการในการนำหลักสูตรไปใช้ เนื่องจากครูได้รับคำชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตรไม่ชัดเจน

จากปัญหาต่างๆ ที่กล่าวมาจะเห็นว่าในด้านการสอนยังประสบปัญหาในการสอนในด้านต่างๆ ซึ่งผู้สอนจะต้องมีขั้นตอนการสอนที่ดี ซึ่ง

สุจิต เพียรชอบ (2522) ได้จำแนกองค์ประกอบการสอนที่ดีของครูจะประกอบด้วย การเตรียมการสอน ได้แก่ การนำหลักสูตรไปใช้ การใช้คู่มือการสอน การทำบันทึกการสอน การกำหนดวัตถุประสงค์ในการสอน ได้แก่ หลักการเกี่ยวกับการสอน การใช้วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

การเลือกวิธีการและเทคนิคการสอน ได้แก่ วิธีการ และการนำเข้าสู่บทเรียน

การผลิตและการใช้สื่อ ได้แก่ การเลือกใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหา

การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ได้แก่ การเลือกรูปแบบและวิธีการประเมินผล

การสร้างและการใช้เครื่องมือทดสอบ

การส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ได้แก่ การสอนซ่อมเสริม และการให้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

อาภรณ์ ใจเที่ยง ( 2540 ) ได้กล่าวถึงหลักพื้นฐานการสอนว่าจะต้องประกอบด้วย ก่อนการสอน หรือ การเตรียมการสอน ครูควรศึกษาหลักสูตร ศึกษาผู้เรียน เขียนแผนการสอน และการเตรียมการสอน

ขณะสอน หรือ การสอนและการดำเนินการสอน ครูผู้สอนจะต้องวางแผนการสอน ใช้ทักษะการสอนที่เหมาะสม ในวิธีการสอน ใช้สื่อการสอน สร้างบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ หลังการสอน หรือประเมินผล ผู้สอนจะต้องพิจารณาถึงผลการเรียนรู้ ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

ทศนา เขมมณี ( 2542 ) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในการสอนว่าจะต้องประกอบด้วย การเตรียมการสอน ครูจะต้องศึกษาวิเคราะห์เรื่องที่สอน หาแหล่งความรู้ วางแผนการสอน จัดเตรียมสื่ออุปกรณ์การสอนต่างๆ

การสอน ครูควรจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ที่ดี การกระตุ้นผู้เรียนให้เข้าร่วมกิจกรรม การจัดกิจกรรม

การประเมินผล ครูผู้สอนต้องเก็บรวบรวมประเมินผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามแผนที่กำหนดไว้

ในการสอนนักวิชาการทางการศึกษาได้ลำดับขั้นตอนไว้ต่างๆ ซึ่งในการสอนศิลปศึกษาก็เช่นเดียวกันกับวิชาอื่นต้องมีการเตรียมการสอน การสอน ( ดำเนินการสอน ) และการประเมินผล ซึ่ง ขวลิต ดาบแก้ว ( 2525 ) นิรมล ตีรณสาร ( 2528 ) ได้กล่าวถึงการเตรียมการสอนศิลปะว่า ควรประกอบด้วย การศึกษาหาความรู้ทั้งตัวหลักสูตร และเนื้อหา การทำโครงการสอน บันทึกการสอน การจัดเตรียมสื่ออุปกรณ์ การจัดเตรียมบรรยากาศการเรียน และการศึกษาวิเคราะห์ การวัดและประเมินผล ส่วนอารี สุทธิพันธ์ และ วิรุณ ตั้งเจริญ ( 2528 ) ได้กล่าวถึงการสอนศิลปศึกษาของครูศิลปะว่าจะต้องประกอบด้วย การเตรียมการสอนล่วงหน้า เพื่อความมั่นใจ การดำเนินการสอนให้เกิดความสนุกสนาน การจัดกิจกรรมและการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน

เกษร ธิตะจारी: (2543) ได้กล่าวว่า การสอนจะดำเนินไปได้ด้วยดี และมีประสิทธิภาพเพียงใด ขึ้นอยู่กับการวางแผน การเตรียมการสอนของครู ซึ่งถือเป็นหน้าที่หลักของครูศิลปศึกษาที่จะต้องพึงปฏิบัติ เริ่มตั้งแต่การศึกษาหลักสูตร การจัดทำแผนการสอนทั้งระยะยาว และระยะสั้น เพื่อให้การสอนครอบคลุมหลักสูตรที่กำหนดไว้ และเพื่อให้การสอนดำเนินไปตามแผนที่กำหนดไว้

จากการประมวลลักษณะการสอนต่างๆที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นกรอบทฤษฎีสำรวจปัญหาการสอนศิลปศึกษาของครูศิลปศึกษา

ด้านการเตรียมการสอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์เรื่องที่สอน การศึกษาแหล่งความรู้ที่หลากหลาย การวางแผน การจัดเตรียม

ด้านการสอน หรือดำเนินการสอน ได้แก่ การจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ การกระตุ้นให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ด้านการประเมินผล ได้แก่ การเก็บรวบรวมผลงานวิชาศิลปศึกษา การประเมินผลศิลปศึกษา การประเมินผลการเรียนรู้ศิลปศึกษาที่กำหนดในแผน

จากการศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการสอนศิลปศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยจึงสนใจสำรวจปัญหาการสอนศิลปศึกษาของครูศิลปศึกษา เพราะพิจารณาเห็นว่า ครูศิลปศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นผู้ที่มีความสำคัญที่ปฏิบัติการสอนศิลปศึกษาโดยตรงกับเด็กวัยที่เริ่มสู่วัยรุ่นซึ่งโดยธรรมชาติของเด็กวัยนี้ เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงและมีการพัฒนาการทั้งทางด้านอารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งจะทำให้ครูประสบผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการสอนที่มีประสิทธิภาพ ประกอบกับผู้วิจัยปฏิบัติการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะสำรวจปัญหาการสอนศิลปศึกษาของครูศิลปศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

## วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสำรวจปัญหาการสอนศิลปะศึกษาของครูศิลปะศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ด้านการเตรียมการสอน ด้านการสอน ด้านการประเมินผล

## ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูศิลปะศึกษาที่สอนศิลปะศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2542 โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย ได้จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 114 คน
2. การวิจัยนี้ทำการสำรวจปัญหาการสอนศิลปะศึกษาของครูศิลปะศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยใช้กรอบการวิจัย ด้านการเตรียมการสอน ด้านการสอน ด้านการประเมินผล

## ข้อตกลงเบื้องต้น

ผู้วิจัยถือว่าผู้ตอบแบบสอบถาม คือ อาจารย์สอนศิลปะศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่สามารถให้คำตอบที่เชื่อถือได้

## คำจำกัดความในการวิจัย

ปัญหาการสอนศิลปะศึกษา หมายถึง ปัญหาในชั้นของการสอน ในด้านการเตรียมการสอน ด้านการสอน (ดำเนินการสอน) ด้านการประเมินผล

ครูศิลปศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง ครู (สาขาทัศนศิลป์) ที่ปฏิบัติ  
การสอนวิชาศิลปศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น คือ ม.1 - ม.3

โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร หมายถึง โรงเรียนที่อยู่ในความ  
ดูแลรับผิดชอบของ กรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวนทั้งหมด 115 โรงเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

1. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูในการปรับปรุงการสอนศิลปศึกษา
2. เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานของครูศิลปศึกษาในการศึกษาค้นคว้างานวิจัยต่อไป